

ทีมสุขภาพปฐมภูมิ: ความถักถักและความเหลื่อมล้ำในสหวิชาชีพ

นางเรวดี รังษีโกศล

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากงานประจำสู่งานวิจัย: R2R เพิ่มคุณค่า พัฒนาคน พัฒนาระบบ ครั้งที่ 2 วันที่ 16 กรกฎาคม 2552

ความเป็นมาและความสำคัญ

- การปฏิรูประบบสาธารณสุข พัฒนาสถานบริการปฐมภูมิ
- จุดกำเนิดแห่งทีม “สหวิชาชีพ” ในหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ต้องการสนองนโยบายการพัฒนาฯ
- ต้องการให้ผู้ป่วยเรื้อรังในพื้นที่ได้รับการดูแลจากทีมสหวิชาชีพ

เกิดปัญหาหลากหลายเมื่อกลายเป็น PCU

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบงานและการบทบาทหน้าที่ ต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานร่วมกันของทีม “สหวิชาชีพ”

วัตถุประสงค์การวิจัย

2. เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจในการปฏิบัติงานร่วมกันและความเหลื่อมล้ำทางวิชาชีพของทีม “สหวิชาชีพ”

วัตถุประสงค์การวิจัย

3. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการเมื่อมารับบริการ
กับเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยและทีมที่จัดเป็นทีม

“สหวิชาชีพ”

คำถามการวิจัย

1. บทบาทหน้าที่ของทีมสหวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน PCU เป็นอย่างไร
2. ปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจในการปฏิบัติงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพเป็นอย่างไร

คำถามการวิจัย

3.ความเหลื่อมล้ำระหว่างวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน PCU เป็นอย่างไร

4.ผลกระทบต่อผู้รับบริการใน PCU เป็นอย่างไร

ระเบียบวิธีวิจัย

➤ การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ

- เก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์

การจดบันทึกและการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้ถูกวิจัย

➤ 2.เลือกพื้นที่ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง

ผลการศึกษา

1. พบความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ในทีม
“สหวิชาชีพ” อย่างชัดเจน
2. เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสหวิชาชีพ
3. เกิดผลกระทบต่อผู้รับบริการ

เป็นเพียง Extended OPD

ความแตกต่างของบทบาทหน้าที่

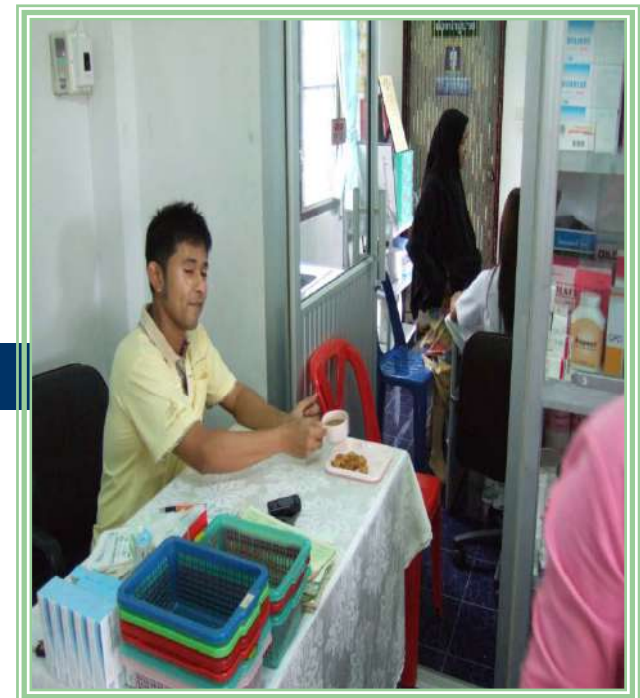
ความเหลื่อมล้ำระหว่างวิชาชีพ

1. คำตอบแทน

ความเหลื่อมล้ำระหว่างสาขาชีพ

2. บทบาทหน้าที่ในการให้บริการ

ความเหลื่อมล้ำระหว่างทีมสหวิชาชีพ

3. ปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจของ
ทีมสหวิชาชีพการทำงานไม่
กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน

ผลกระทบต่อผู้รับบริการ

ด้านบวก

- กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรังได้รับบริการจากทีมสหวิชาชีพ

ด้านลบ

- เพิ่มขั้นตอนในการรับบริการ ทำให้ต้องรอนาน เกิดความไม่พึงพอใจในบริการ

บทสรุป

ข้อเสนอแนะ

- ทีมควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ “ทีมสหวิชาชีพ” ที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกัน โดยกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน
- ควรจะมีการประเมินผลการทำงานร่วมกันว่ามีผลกระทบอะไรเกิดขึ้นในพื้นที่
- ควรจะมีคำตอบแทนให้กับทีมสหวิชาชีพที่ลงปฏิบัติงานเชิงรุกในชุมชน
- ทำประชาคมร่วมกับประชาชนในพื้นที่เพื่อรับทราบความต้องการรูปแบบการให้บริการ